

Bréf og skjöl fátækramála 1909-1910

Aðfnr. 1018, örk 39

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Ljósmyndun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Dagshrá
fyrir fund fjárfarnefndarinnar
22. des. 1910 -

- X 1. Undirbót í vörus handa þreifa-
mönnum þrejarins -
- X 2. Gísli Krúljánsón birtur um slyð
- X 3. Sig. Friðrússon birtur um slyð
- X 4. Sig. Arnadóttir birtur um 100 kr. slyð
5. Ferin ábyrgt á legub. Góms Þjárna-
sonar á Landaróts spítala frá 19. p. m.
- X 6. Gómi Hjörleifur veittur 20/100 p. 10/12 -
sveitl. í Vatnshleypu. hveppi -
7. - Beðrið um ábyrgis kemslu -
- 8.

Frumvarp

til bráðabirgðareglugjörðar um niðurjöfnun og innheimtu vatnsskatts í Reykjavíkurborg.

1. gr.

Af öllum húsum í lögsagnarumdæmi kaupstaðarins, sem virt eru til brunabóta og standa á lóð, er liggur að götu eða vegi eða opnu svæði, þar sem vatnsæðar liggja, skal greiða vatnsskatt. Sama er og um önnur hús, er fá vatn leitt úr vatnsveitu bæjarins. Skatturinn skal lagður á eftir virðingarverði húsanna til brunabóta. Skattinn skal einnig greiða af virðingarverði fastra véla, sem í húsinu eru, ef þær eru vátrygðar ásamt því.

2. gr.

Húsum kaupstaðarins skal skift í flokka til skatts, sem hér segir:

1. flokkur.

- a) Byggingar landssjóðs og bæjarsjóðs.
- b) Kirkjur, skólar og fundarhús án íbúðar.
- c) Geymsluhús, sem engin íbúð er í og ekki fylgja íbúðarhúsi.
- d) Íbúðarhús, sem ein fjölskylda býr í og virt eru meira en 25 þús. kr.

2. flokkur.

- a) Bankahús, sölubúðir og fundarhús þau, sem jafnframt eru íbúðarhús.
- b) Íbúðarhús einstakra manna, sem ein fjölskylda býr í og virt eru 15—25 þús. kr.

3. flokkur.

- a) Íbúðarhús, sem ein fjölskylda býr í og virt eru minna en 15,000 kr.
- b) Íbúðarhús, sem fleiri en ein fjölskylda býr í. Ef sölubúð er í íbúðarhúsi, telst hún sem íbúð.
- c) Sjúkrahús, sem ekki eru eign landssjóðs eða bæjarsjóðs.

4. flokkur.

Hús þau, er vatn nota til annars en venjulegra heimilisparfa, vegna atvinnu, sem í þeim eru rekin, ef gjaldið er ekki ákveðið sérstaklega samkvæmt 4. gr.

3. gr.

Upphæð skattsins skal fyrst um sinn ákveðin, sem hér segir:

Fyrir hús í 1. flokki	$2\frac{1}{2}/_{00}$.
— — - 2. —	$3\frac{1}{2}/_{00}$.
— — - 3. —	$4/_{00}$.
— — - 4. —	$5/_{00}$.

Auk gjalds þessa greiðir húseigandi 6 kr. árlega fyrir hvert vatnssalerni, sem í húsinu er, og 4 kr. fyrir hvern hana utanhúss.

Fyrir hvern stórgrip greiðist 1 kr. sem aukagjald.

4. gr.

Vatnsskattur fyrir hreyfivélar, verksmíðjur, baðhús, þvottastöðvar, iðnaðarfyrtæki og fyrir vatn til annarar slíkrar notkunar, skal venjulega ákveðinn með samningi. Náist ekki samkomulag um upphæð skattsins, skal hann innheimtur eftir mæli. Greiðist þá af ársbrúkun hverri 1 kr. fyrir hverja 100 hektólítra upp að 10 þúsund hektólítrum, en minna fyrir það, sem umfram er, eftir nánari ákvörðun vatnsnefndarinnar og eftir því, hve mikið er notað.

Vatnsveitan leggur til mæli, en notandi greiðir 12 kr. á ári í leigu fyrir hann. Sérstakt løyfi vatnsnefndar þarf til að setja mótora í samband við vatnsæðarnar.

5. gr.

Fyrir vatn, sem látið er úti til skipa á höfninni, greiðast 60 aurar fyrir hvert tonn.

6. gr.

Engum er heimilt að taka vatn úr brunahönum vatnsveitunnar.

7. gr.

Vatnsskatturinn greiðist fyrir liðinn ársfjórðung hvern og fellur í gjald-daga 31. marz, 30. júní, 30. september og 31. desember, og greiðist í fyrsta sinn 31. desember næstk. Sé skatturinn ekki greiddur í síðasta lagi mánuði eftir gjald-daga, greiði skuldunautur að auki 2% af skattsupphæðinni.

4. flokkur

Þetta þing er vaxið og er á milli og vaxandi heimilisframtal vegna af-
vinnu, sem í þessum er gefin og gæðis og ekki ákveðin ákveðin
áskilningur 4. nr.

5. nr.

Í þessum skattlagum skal fyrst og sínu ákveðin, sem hér segir:

Fyrir hús í 1. flokki	1/2%
— — — — —	—
— — — — —	—
— — — — —	—
— — — — —	—

Áskilningur þessum er gefin á milli og vaxandi heimilisframtal vegna af-
vinnu, sem í þessum er gefin og gæðis og ekki ákveðin ákveðin
áskilningur 5. nr.

6. nr.

Vannsláttur fyrst og sínu ákveðin, sem hér segir: Þessi
áskilningur er gefin á milli og vaxandi heimilisframtal vegna af-
vinnu, sem í þessum er gefin og gæðis og ekki ákveðin ákveðin
áskilningur 6. nr.

7. nr.

Þetta þing er vaxið og er á milli og vaxandi heimilisframtal vegna af-
vinnu, sem í þessum er gefin og gæðis og ekki ákveðin ákveðin
áskilningur 7. nr.

8. nr.

Þetta þing er vaxið og er á milli og vaxandi heimilisframtal vegna af-
vinnu, sem í þessum er gefin og gæðis og ekki ákveðin ákveðin
áskilningur 8. nr.

9. nr.

Þetta þing er vaxið og er á milli og vaxandi heimilisframtal vegna af-
vinnu, sem í þessum er gefin og gæðis og ekki ákveðin ákveðin
áskilningur 9. nr.

14/12

Hjarnad leyfi jeg njer undir
skrifadur ad malast til ad
hin heibrada borgarsjorun vilddi
veila njer okuyptis kenstu,
pyrit son minn Jon Einar
sem er 9 ára, i barnaskola
Reykjavíkur, sökum áadgjóstu
sagði jeg drenginn einu ári
ildri i fyrra en var og bið
jeg afsökunar á því!

Allra virðingarfyllst

Reykjavík. Þradaborgarsk. 23.
13. des. 1910.

Jon Gudmundsson,
Til

Borgarsjórans i

Í. R. sk. 116/1910 Reykjavík

14/12

Handwritten text in a cursive script, appearing to be a letter or document. The text is mirrored across the page, suggesting bleed-through from the reverse side. It contains several lines of text, including what appears to be a date and a signature.

Handwritten text, likely a signature or name, appearing as a single line across the middle of the page.

Handwritten text, possibly a date or a specific reference, appearing as a line below the signature.

Handwritten text at the bottom of the page, including a signature and possibly a name or title.

15/12

Ég undirstreifur létti mið ljúf með
vistingarþjófum að sækja um frikennslu. Þessi
dóttur mín Sigridi Árnýkjörnu Sveinsdóttur
sem er 7 ára gömul; ég hef í tryggju að Lenn
sem er í 1. bekk Rannsóla skólans, og voni
þess að hin heitvada bojarstjóri verði vit ásk
minni um kauplaus. Kennslu þar sem ég er
fátök.

Þrik. Njálsg. 32, 12. desbr. 1910.

Guðrún Gunnarsdóttir

Sil.

Bojarstjórnar Reykjavíkur

F. Þak. 115/1910
© Bergakjalasafn Reykjavíkur

[Faint, illegible handwriting in cursive script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible handwriting, possibly a signature or name.]

[Faint, illegible handwriting, possibly a signature or name.]

[Faint, illegible handwriting at the bottom of the page.]

Reykjavík 12 Des. 1910.

Herra Borgarsjóri Páll Einarsson

Jeg underritar þú leiði míj,
að málari til við yðar,
að fá frjá Kennuleið fyrir
1 barn mitt söru Ólafsdóttir
í barnaskóla Reykjavíkur
1. eða 2. bekk.

Þú er 8 ára gömul. (f. 24. morg. 1902)

Jeg þreytti míj ekki til
að borga skólagjald, þar sem
jeg er elgjörlega dæmumlaus
en hef 4 börn að framfara.

Virðingarfyllt

Ólafur Þorarinsson

Njálsgötu 54
F. Ruk 11/4/1910

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher but appears to contain several lines of prose.

Reykjavík 21. des. 1910

Jeg underkaster her
med dindegen
følsk ad leita til hinna
er hattu virku fátelkra.
nefndan Reykjavíkar
med styrk iis fátelkra
sjáti hejarins. Fátelkra
nefndin þekkir ástætur
aninnar, að jey er þjelaus
oratur med 3 líron og
heilsuhansa kann, og
er ávinnhans yfir
fleiri manni, og líkur
ekki í fyrri, og að

meitt grættist til með
hana. Jeg verð þúi að
leyfa mig að fara fram
á að þín haturir þa
þá hð hrænsfund hði
mig þafa 20 kr. min-
aðarlega fram að verkid
eða til 1. mars, þar
þil jeg geti eitt heud
þun að þjarga mig,
og þessu 20 kr. þarf
jeg að þá mi eptir
þennan fund, sem
jeg skrifa á, þú jeg
er alls þans, og þarf
þú að þrasa hjálpar

með. Jeg vent þinna
ber þu í skil þessu
máls.

Virdingarfyllt

Lisli Kristjánsson

Til,
Þorgarskjalans
© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hátvístu fjáttakrænnend Ríkis!

Hjér með læt ég yður vita að nú
hef ég látið, eftir samráði við hri Kenniúl
Kirkján Jóngrímsson þessa niður í þort
hans 84 tun. af smámuldu gogjól.

Meiningin með þessari aðferð liggur
már, er sú; sem yður er þegar öllum ljóst
að ég er fjáttakrænnendur sem ekkert hef
þyrst að kaupa en þarf þort bora að

Þas er hjálpin er óumflyjjonleg þó ég
ekki haf; annað til endurgjalds að bjóða
en málninginn þá treygti ég þinni heidrun
nefnd til að kaupa nú af mjes fjetta
umtalada efri, og græða mjes nú þegar
aður um talad samnings vest 35 ps tun.
gegn því edlilega að verð það er nefndin
á sínum tíma Rým. Bógarskjalasafn Reykjavíkur
F. Rök. 112 11910

gangi í þegar sjóðinn þetta orna ekki
huldu þetta þannig að ég hafi það í
hyggju að ég als ekki skuli leita míns
eftir annari atvinnu en ferrosi Nei,
þetta er aðeins búi frá míns til yðar
allra á miðan míns allh annað ómög
legt míns til þess.

mið þylltu vngöngu

Estíhlíð 21. Desember 1910

Þórdís Sigurðsson

24/12

Þar sem þeg hefi nú yfir lang-
an tíma verið alveg atvinnulaus
og er því algjörlega þjargarlaus
og fatalaus. Með því líka að þeg
snjlega værd fyrir því óhappi að
stólur var frá mér þvernum
buzum og Reyntkappa, og það því
tilfinnanlegra fyrir mig, þar sem
þeg var svo fatalaus undir.

Og þar sem þeg er fæddur hér og
uppalinn, þá leyfi þeg mér
virdingarfyllt að leita til þinnar
hættvirkna fátækra hjórnar, í þessum
minum bázboran kringumstadium
að þú vilst svo vel gjöra að lána
mér (yfir nokkurn tíma) 40 Krónur
í peningum. © Borgarskjalasafn Reykjavíkur
F. Rob. 11/1910

á endurgjalda svo fljótt og
mjög er mögulegt.

Bergstavastíg 28.

21. desember 1910

Líjardur Friðriksson

Til fátækra skjórnanna í
Reykjavík

Eins og hinna háttvístu fátækrastrjórn er kunnugt um,
er jeg alveg gjörðnaud að efnum, og nú bjargarlaus fyrir
mig og börn mín, og meyndist því til þess auðmjúklega
að biðja hina háttvístu fátækrastrjórn fljótrna ásjár
og hjálpar af fátækrastrjóði til þess að við ekki líðum
sára meyd af bjargarokorti. En til þess þyrfti mig að
vera veittur að minnsta kosti 40-50 krónur á mánuði
frá byrjun yfirstandandi janúars mána, og fram-
vegis af fátækrastrjóðnum, því fyrir minni hjálp get
jeg ekki, - jafn allslaus sem jeg er - alid önn fyrir föðu,
fötum, eldivid, off. handa mig og barnahóp minum.

Hinn 4. p. m. fjeckte jeg að eins 10^{kr} úr fátækrastrjóði
epris ávisun borgarstjórans, en nú eru þær alveg búnar; þarf
jeg því fljótra hjálpar, sem jeg í meyd minni leyfi mig
að óska og vænta að til háttvístu fátækrastrjórn láti mig
í ljó.

Blondalstéð í Reykjavík, 12 janúar 1910.

Auðmjúklegaast.

Sigríður Þorlákadóttir.

Til

fátækrastrjórnarinnar í Reykjavík.

